

tighed, saa længe de ere i Gang, kunne for-
 aarsage uberegnelige Ulykker baade for dem,
 der have med dem at gøre, og for de om-
 boende Folk. Naar saa tillige Vægevidens-
 skaben, som saadan, slaar fast, at Arbejds-
 evnen, Energi, slappes, efterhaanden som
 Arbejdstiden trækkes længere ud, saa mener
 jeg, der er al god Grund til at tage under
 Overvejelse, om man ikke, naar Betingelserne
 for øvrigt ere til Stede, for at undgaa
 disse Farer, bør indskrænke Arbejdstiden —
 selvfølgelig ikke mere, end at det inden for
 denne Tid er muligt at saa gjort det Ar-
 bejde, som skal gøres for at tilfredsstille
 Samfundets almindelige Kulturtrav. Nu
 er Arbejdstiden i dette Lovforslag fastsat
 til 8 Timer. Jeg skal sige, at dette er for
 mig slet ikke noget ideelt Krav, og jeg er
 heller ikke absolut sikker paa, at 8 Timer
 netop ville passe saa udmærket paa alle Virk-
 somheder. Det kunde jo meget godt tænkes,
 at inden for en Virksomhed, i alt Fald paa
 visse Tider af Aaret, kunde en 8 Timers
 Arbejdstid være mere end tilstrækkelig, medens
 det ogsaa kunde tænkes, at man paa andre
 Tider af Aaret kunde klare sig med noget
 mindre, og omvendt kunde der være enkelte
 Tider, hvor man gerne vilde have noget
 større Arbejdstid. Der komme vi til Ban-
 skeligheden under de nu herskende Forhold,
 hvor vi jo ikke have noget Herredømme over
 Produktionen. Produktionen drives ganske
 ideelt, for at tilfredsstille Samfundets Krav,
 men naar man tager hver enkelt Producent, vil
 man se, at hans Hovedøjemed kun er at
 tjene Penge og at skabe sig den bedst mulige
 økonomiske Stilling for sig og sin Familie.
 Som en Følge heraf kunne vi ikke komme ind
 paa, hvad der maatte være det naturlige, en
 Normalarbejdstid, det vil sige, en Arbejdstid
 appasret efter de i Øjeblikket herskende For-
 hold. Lad os f. Eks. tænke os en Kommune,
 der tæller et Par Tusinde Mennesker, af hvilke
 f. Eks. 600 ere Arbejdere og arbejdsdygtige.
 Disse kunne nu i et givet Øjeblik tilfreds-
 stille den almindelige Trang til Forbrugs-
 genstande i 12 Timer daglig, om de arbejde
 saa længe. Efter 10 Aars Forløb er Folke-
 mængden nu f. Eks. steget til 2400, medens
 Antallet af Arbejdere kun er steget til 650,
 altsaa Forbrugernes Antal er steget med
 20 pCt. og Antallet af Arbejdere kun med
 godt 8 pCt. Skal man nu have samme Pro-
 duktionsmængde frem, vil det være nødven-
 digt at forlænge Arbejdstiden noget, nemlig
 til 13 Timer, fordi Antallet af dem, der ar-
 bejde, ikke er steget i samme Forhold, som
 Antallet af dem, der forbruge. Hvis man
 nu imidlertid i samme Tidsrum har skaffet
 sig Maskiner, der kunne gøre 300 Mand's

Arbejde, saa vil man kunne gaa den stil mod-
 satte Vej, idet man saa kan nedsætte Arbejds-
 tiden, thi det er jo ikke Formaalet at gøre
 mere end at tilfredsstille den tilstedeværende
 Trang til Forbrugs- og Nødhelsesgenstande.
 Ganske vist kan denne Trang jo ogsaa være
 steget, men lader man dette ude af Betragt-
 ning, kunde man i det foreliggende Tilfælde
 indskrænke Arbejdstiden til godt 9 Timer i
 Stedet for at forhøje den til 13 Timer, fordi
 man tog med i sin Beregning det Merar-
 bejde, man saar udført af Maskinerne. Noget
 lignende foreligger for Øjeblikket, men man
 kommer dog ikke til denne Begrænsning af
 Arbejdstiden, fordi de private Arbejdsherrer
 have Interesse af at holde Arbejdstiden saa
 lang som muligt for i den kortest mulige Tid
 at tjene et Udbytte — stort eller lille, men
 helst saa stort som muligt. En Normal-
 arbejdstid kan altsaa ikke ventes, saa længe
 saa modsatte økonomiske Interesser gøre sig
 gældende. Men ville vi blive ved det Eks-
 empel, jeg nævnte, og ere vi alle interes-
 serede i Forholdet, saa ville vi ganske sikkert
 ikke sætte Maksimalgrænsen for Arbejdstiden
 saa højt som muligt; saa er jeg sikker paa,
 at Grænsen ikke vil blive sat højere, end at
 Trangen til Forbrugsgenstande kan tilfreds-
 stilles, og naar man er Herre over Forholdet,
 vil selvfølgelig ingen Arbejder og ingen Sam-
 fundsklasse, der ikke er særlig interesseret
 deri, forlange en Forlængelse af Arbejdstiden
 med Fare for vedkommende Arbejders Sund-
 hed. Man vil da lade ham saa en Fritid,
 hvor der kan staves ham fornøden Adgang
 til Rekreation og Udvikling af sine aandelige
 Gaver. Da vi imidlertid ikke leve under en
 saadan Samfundsordning, saa er det nød-
 vendigt, at vi træffe en Bestemmelse, som
 fastsætter en vis Begrænsning i Arbejds-
 tiden, og denne have vi da fastsat til 8
 Timer, fordi vi føle os overbeviste om,
 at det vil kunne lykkes at tilfredsstille den
 Trang til Arbejdsudvælgelse eller til Produktion,
 som der er, inden for disse 8 Timer, og at
 det er den Tid, inden for hvilken der i de
 fleste Virksomheder uden Fare for de paa-
 gældendes Sundhed vil kunne arbejdes, og
 fordi der med den Tid vil kunne staves et
 Par Timers mere Frihed for Manden og
 jærlig ogsaa for Hustruen, som nu ofte maa
 arbejde i Fabrikker, til at pleje deres Fa-
 milieliv, til som almindelige Samfunds-
 borgere at pleje deres Interesser, som ligge
 uden for det egentlige Arbejde, og til at
 skabe sig Delagtighed i de Kulturgoder, som
 Samfundet er i Stand til at byde. Jeg
 anser det ikke for nødvendigt, og det vilde
 jo næsten være en Fornærmelse mod det
 høje Ting, hvis jeg forudsatte, at der herfra